

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2019-01-31, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, Sammanträdesrum Gräsö (SR1), Östhammar
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Josefine Nilsson (C)

Ärendelista

1. Medborgarmotion om att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	2
2. Redovisning av lokalfrågor <i>Föredragande: Lasse Karlsson</i>	3
3. Arbetsformer: Val av kontaktpersoner	4
4. Motion om politiskt obunden äldreombudsman	5
5. Motion om politiskt obunden barnombudsman	6
6. Attestförteckning 2019: Redovisning <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	7
7. Barn- och utbildningsnämndens inköpsorganisation 2019 <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	8
8. Årsbudget 2018: Bokslut och verksamhetsberättelse <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	9
9. Information från förvaltningen	10
10. Rapporter från skoloråd m.m.	11
11. Redovisning av delegationsbeslut	12
12. Information	13
13. Kurs- och konferensinbjudningar	14

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-002

1. Medborgarmotion om att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår medborgarmotionen.

Barn- och utbildningsnämnden bedömer att elevunderlaget i årskurs 4 och 5 kommer att vara för litet för att ge budgettäckning för de lärartjänster som behövs för att driva en kvalitativ undervisning i dessa årskurser på Ekeby skola.

Barn- och utbildningsnämnden konstaterar att det inte är möjligt att ge vissa elever i kommunen kostnadsfri skolskjuts till två skolor i kommunen eftersom alla kommunens medborgare, enligt kommunallagen, ska behandlas lika. Fri skolskjuts till alla skolor i kommunen måste i så fall erbjudas till alla elever, vilket skulle bli mycket kostsamt. Att utvidga skolupptagningsområdet för Ekeby skola planeras inte.

Ekeby skola har ett stort renoveringsbehov och innan beslut är fattat om den långsiktiga planen för skolan är det inte aktuellt att utöka årskurserna.

Ärendebeskrivning

Namninsamlingslistor med över 220 underskrifter lämnades in till kommunhuset den 13 december 2018. Medborgarmotionen har därefter överlämnats till barn- och utbildningsnämnden för beredning och beslut.

Sammanfattningsvis sägs följande i medborgarmotionen:

Syftet med medborgarmotionen är att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola med fyrorna kvar på skolan höstterminen 2019 som ett första steg. Vi har en välfungerande skola som vi vill erbjuda till fler barn och under fler årskurser. Vi värnar därmed om en levande landsbygd och utnyttjar befintliga lokaler fullt ut. För att möjliggöra detta och för att låta Ekeby skola växa bör upptagningsområdet för Ekeby skola utökas och busskort ges till alla barn, som inom skolenheten Alunda/Ekeby, väljer att gå på Ekeby skola.

Beslutsunderlag

Medborgarmotion
Förslag på svar på medborgarmotionen

Beslutet skickas till

Webredaktionen
Förslagsställare

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2018-113

2. Redovisning av lokalfrågor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2018-10-18 att nämnden fortsättningsvis vill ha kontinuerliga redovisningar av de utredningar som görs gällande tillståndet på förskolans och skolans lokaler.

Tekniska förvaltningen har under 2018 gjort statusbesiktningar av flertalet av barn- och utbildningsförvaltningens fastigheter, däribland Hammarskolan. På Hammarskolan hittades stora skador i samtliga huskroppar. Tekniska förvaltningen ger en muntlig lägesredovisning av det pågående arbetet.

Beslutsunderlag

Muntlig redovisning.

Ärendets behandling

Återkommande redovisning, senast BUN 2018-10-19 § 119

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2018-117

3. Arbetsformer: Val av kontaktpersoner

Förslag till beslut

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till barn- och utbildningsnämnden utan eget ställningstagande.

Ärendebeskrivning

Alla förskolor och grundskolor i Östhammars kommun har ett skolråd som utgör ett viktigt forum för samverkan mellan hem och förskola/skola.

Barn- och utbildningsnämnden har sedan lång tid tillbaka utsett kontaktpersoner för de olika enheterna.

Beslutsunderlag

Lista på enheter.

Beslutet skickas till

Skolledare

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-003

4. Motion om politiskt obunden äldreombudsman

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår motionen.

Barn- och utbildningsnämnden tycker att förslaget är bra men anser att det i rådande budgetläge inte finns utrymme för en anställning som Äldreombudsman utifrån den beskrivningen som görs i motionen.

Ärendebeskrivning

Åsa Lindstrand (-) har lämnat en motion som bland annat Barn- och utbildningsnämnden ska yttra sig över. Yttrandet ska avse nämndens perspektiv. I motionen yrkas:

- att Östhammars kommun anställer en äldreombudsman
- att äldreombudsmannen inför kommunens bokslut avlägger rapport om sitt arbete
- att samtliga nämnder och förvaltningar involveras i de årsrikas behov

Beslutsunderlag

Motion
Förslag till yttrande

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-004

5. Motion om politiskt obunden barnombudsman

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår motionen.

Barn- och utbildningsnämnden tycker att förslaget är bra men anser att det i rådande budgetläge inte finns utrymme för en anställning som Barnombudsman utifrån den beskrivningen som görs i motionen. Barn- och utbildningsnämnden anser att Östhammars kommun kan tillgodose behovet av en barnombudsman på andra sätt.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att styrgruppen "Ungas välbefinnande" ges ett tydligt uppdrag utifrån motionen och införandet av FN:s konvention om barnets rättigheter i svensk lag från 2020-01-01. I uppdraget ska ingå att ta fram förslag till en kommunövergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och implementeras i kommunens alla förvaltningar samt hur arbetet ska utvärderas. Rutinen för barnkonsekvensanalyser behöver ses över och tydliggöras så att det tydligt framgår att barn/ungdomar ska tillfrågas i en barnkonsekvensanalys. Styrgruppen "Ungas välbefinnande" föreslås kontaktas i rollen som remissgrupp. Barn- och utbildningsnämnden föreslår också att det i kommunens bokslut ska redovisas på vilka sätt barn- och ungas intressen har tagits till vara.

Ärendebeskrivning

Åsa Lindstrand (-) har lämnat en motion som bland annat Barn- och utbildningsnämnden ska yttra sig över. Yttrandet ska avse nämndens perspektiv. I motionen yrkas:

- att Östhammars kommun anställer en politiskt obunden barnombudsman, som bevakar barn och ungas intressen. Barnombudsmannen ska utforma en övergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och för hur arbetet ska utvärderas
- att det i kommunens bokslut redovisas på vilka sätt barn och ungas intressen tagits om hand
- att den kommunala barnombudsmannen ges mandat att utreda individuella klagomål samt gruppklagomål från barn och unga
- att barn och unga kontaktas i rollen som remissgrupp, samtidigt som vuxna ges möjlighet att ge respons på t.ex. detaljplaner.

Beslutsunderlag

- Motion om politiskt obunden barnombudsman
- Förslag till yttrande

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-005

6. Attestförteckning 2019: Redovisning

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

I enlighet med attestreglemente med tillämpningsanvisningar för Östhammars kommun ska beslutsattestanter och ersättare utses av nämnd för ett kalenderår i taget.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2007-05-03 att delegera till barn- och utbildningschef att utse namngivna personer till beslutsattestanter och ersättare för dessa. Förteckning över beslutsattestanter ska redovisas för nämnden.

Aktuell förteckning för 2019 redovisas.

Beslutsunderlag

Förteckning över beslutsattestanter 2019.

Beslutet skickas till

Skolledare

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-006

7. Barn- och utbildningsnämndens inköpsorganisation 2019

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2010-09-16 att delegera till befattningshavare med attesträtt att utse namngivna personer till certifierade inköpare inom ramen för sitt attestansvar.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vidare att förteckning över certifierade inköpare inom barn- och utbildningsförvaltningen ska redovisas för barn- och utbildningsnämnden en gång per år.

Aktuell förteckning för 2019 redovisas.

Beslutsunderlag

Förteckning över Barn- och utbildningsnämndens inköpsorganisation 2019.

Beslutet skickas till

Skolledare

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2017-034

8. Årsbudget 2018: Bokslut och verksamhetsberättelse

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Barn- och utbildningsnämnden delegerar till arbetsutskottet att godkänna bokslut och verksamhetsberättelse för 2018 vid sammanträdet 2019-02-14.

Ärendebeskrivning

Redovisning av bokslut och verksamhetsberättelse för 2018.

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag är inte färdigt.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

9. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

10. Rapporter från skolråd m.m.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar från möten på skolråd m.m.

Barn- och utbildningsnämnden

11. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2019-01-15	Förskolechef Jenny Änggård (Beslut om utökad tid i förskolan)
2019-01-21	Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist (Beslut om skolskjuts)
2019-01-22	Särskolestrateg Anne Lee Larsson (Mottagande i grundsärskolan)
2019-01-23	Rektor Johan Mattsson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-01-23	Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-01-23	Rektor Carina Engblom (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

12. Information

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

Denna gång finns ingen information att redovisa.

Barn- och utbildningsnämnden

13. Kurs- och konferensinbjudningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av aktuella kurs- och konferensinbjudningar.

Medborgarmotion: Återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola med fyrorna kvar på skolan höstterminen 2019 som ett första steg

Förslag

Förslag: Att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola med fyrorna kvar på skolan höstterminen 2019 som ett första steg.

Syftet med medborgarmotionen är att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola med fyrorna kvar på skolan höstterminen 2019 som ett första steg. Vi har en välfungerande skola som vi vill erbjuda till fler barn och under fler årskurser. Vi värnar därmed om en levande landsbygd och utnyttjar befintliga lokaler fullt ut. För att möjliggöra detta och för att låta Ekeby skola växa bör upptagningsområdet för Ekeby skola utökas och busskort ges till alla barn, som inom skolenheten Alunda/Ekeby, väljer att gå på Ekeby skola.

Bakgrundsinformation

Ekeby skola är ett smultronställe som ligger i en underbar miljö med anor från mitten av 1800-talet. Idag har Ekeby både en välfungerande förskola, skola med årskurs F-3 och ett fritidshem. Här finns fantastiska och engagerade lärare som ser barnen och utbildar dem både kunskapsmässigt och till goda samhällsmedborgare. Här finns ett starkt föräldraengagemang och en väl fungerande kommunikation mellan pedagoger och vårdnadshavare. Här finns elever som trivs och vill gå till skolan, som har kompisar i alla åldrar och som tillåts vara barn länge i en trygg och stimulerande miljö. Som mest har skolan haft över 100 elever, men hösten 2011 flyttades årskurs 6 från Ekeby skola till Olandsskolan och hösten 2012 flyttades även årskurserna 4 och 5. Med barnens bästa i fokus vill vi att detta beslut omprövas och att årskurs 4 och 5 åter får chansen att gå på Ekeby skola.

Effektivt resursutnyttjande

Att ha få elever i stora lokaler kostar pengar, varför man bör utnyttja Östhammars kommuns skollokaler fullt ut. Alla lokaler som årskurs 4 och 5 hade på Ekeby skola finns kvar, i stort sett utan förändring. En matsal med kök byggdes tillsammans med förskolan 1991 med hjälp av lokala politiker och organisationen "Hela Sverige ska leva". Skolan har även en träslöjdssal, en idrottshall och ett bibliotek. Ekeby skola skulle kunna nyttjas av elever från både Gimo och Alunda och på detta sätt utnyttjar man befintliga lokaler för fler elever och får ner kostnaderna per elev. Detta ser vi som en mer hållbar lösning än att på sikt tvingas hyra dyra baracker till Olandsskolan (vilket kommunen idag tvingas göra i Österbybruk efter

nedläggningen av byskolan i Morkarla och Film).

Skolans lokaler bör därmed räcka för de kurser som ges under skolår F-5 och det blir sedan lagom att gå över till Olandsskolan i årskurs 6 då bl.a. språkundervisning tillkommer. Sedan Unikum infördes är det inte något hinder för elever att byta skola inför årskurs 6, då all dokumentation finns tillgänglig och kan användas som underlag för betyg i slutet av årskurs 6.

En levande landsbygd

Ekeby skola är navet i vår bygd. En bygd som präglas av stort engagemang kring bygdegård, kyrka, idrottsförening och inte minst kring förskolan och skolan. Här får eleverna uppleva en närhet till naturen, som utnyttjas flitigt i undervisningen, och till de omgivande lantbruken som barnen också besöker ibland. Dessa värden tycker vi är viktiga i en tid då vi måste lära våra barn ett hållbart levnadssätt. Enligt skollagen har vårdnadshavare rätt att välja skola för sina barn och kommunen har skyldighet att ordna skolskjuts åt eleverna. Om de elever inom samma skolenhet som redan har busskort åker till eller från Ekeby spelar ingen roll ur ekonomisk synpunkt, varför ett utvidgande av upptagningsområdet till byarna mellan Ekeby och Alunda eller Gimo inte bör vara ett hinder. Att öppna upp möjligheten för fler vårdnadshavare inom skolenheten Alunda/Ekeby att välja Ekeby skola genom att ge fler elever busskort bör även tjänas in med det mer effektiva lokalutnyttjandet. Skollagen anger att det är om man väljer en annan skolenhet som skolskjuts inte är en rättighet – men att kommunen även då ska erbjuda skolskjuts om det inte innebär organisatoriska eller ekonomiska svårigheter, vilket knappast blir fallet här då bussar redan går. Att elever inom samma skolenhet erbjuds busskort leder alltså inte till att elever som byter skolenhet eller kommun ska erbjudas busskort.

I Östhammars kommuns skolplan står att läsa att skolan ska erbjuda trygghet och studiero. Skolplanen lyfter också fram det faktum att grundskolorna ligger i ”ett rikt och varierat natur- och kulturlandskap”, där även landsbygdsskolorna tas upp. Vi ber er nu värna om dessa värden och erbjuda fler elever tillgång till den speciella miljö Ekeby skola kan erbjuda. Detta genom att åter införa årskurs 4 och 5 på skolan med start höstterminen 2019.

Förslaget skickades in av Annlouise Jansson, Ingrid Ragnar, Cecilia Söderström, Elin Hägglund, med den angivna e-postadressen: annlouise.jansson@slu.se

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund, Elisabeth Lindkvist

Medborgarmotion angående att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår medborgarmotionen.

Barn- och utbildningsnämnden bedömer att elevunderlaget i årskurs 4 och 5 kommer att vara för litet för att ge budgettäckning för de lärartjänster som behövs för att driva en kvalitativ undervisning i dessa årskurser på Ekeby skola.

Barn- och utbildningsnämnden konstaterar att det inte är möjligt att ge vissa elever i kommunen kostnadsfri skolskjuts till två skolor i kommunen eftersom alla kommunens medborgare, enligt kommunallagen, ska behandlas lika. Fri skolskjuts till alla skolor i kommunen måste i så fall erbjudas till alla elever, vilket skulle bli mycket kostsamt. Att utvidga skolupptagningsområdet för Ekeby skola planeras inte.

Ekeby skola har ett stort renoveringsbehov och innan beslut är fattat om den långsiktiga planen för skolan är det inte aktuellt att utöka årskurserna.

Ärendebeskrivning

Namninsamlingslistor med över 220 underskrifter lämnades in till kommunhuset den 13 december 2018. Medborgarmotionen har därefter överlämnats till barn- och utbildningsnämnden för beredning och beslut.

Sammanfattningsvis sägs följande i medborgarmotionen:

Syftet med medborgarmotionen är att återinföra årskurs 4 och 5 på Ekeby skola med fyror kvar på skolan höstterminen 2019 som ett första steg. Vi har en välfungerande skola som vi vill erbjuda till fler barn och under fler årskurser. Vi värnar därmed om en levande landsbygd och utnyttjar befintliga lokaler fullt ut. För att möjliggöra detta och för att låta Ekeby skola växa bör upptagningsområdet för Ekeby skola utökas och busskort ges till alla barn, som inom skolenheten Alunda/Ekeby, väljer att gå på Ekeby skola.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund, Elisabeth Lindkvist

Beslutsunderlag

Elevunderlag

Ekeby skola har i dagsläget ca 30 elever i årskurser Förskoleklass till 3. Det föds/flyttar in i genomsnitt 8 barn per år i upptagningsområdet. Något eller några elever i varje årskurs väljer annan skola än Ekeby skola, framförallt Olandsskolan, Tuna skola och Stavby skola, vilket minskar elevunderlaget. De sista åren har dock några elever från Olandsskolans upptagningsområde valt Ekeby skola vilket gjort att elevantalet bibehållits kring 30 elever. Barn- och utbildningsförvaltningens bedömning är att elevantalet kommer att ligga mellan 25-35 elever kommande år om skolan har 4 årskurser (F-3) och 35-50 elever om skolan skulle ha 6 årskurser (F-5) och skolupptagningsområdet är detsamma som idag.

Elevpeng

För att driva en grundskola i Östhammars kommun tilldelas skolan en elevpeng per barn. Elevpengen, som ska täcka undervisning och läromedel, är 2019 i genomsnitt 32 000 kr per år för en elev i åk F-3. Ekeby skola tilldelas en budgetram om 925 000 kr år 2019. En lärarlön kostar i genomsnitt 570 000 kr per år, budgettilldelningen räcker till 1,6 tjänster. Det är mycket svårt att genomföra en kvalitativ undervisning för 30 elever som är 6-9 år med den bemanningen, elevantalet är för litet för att ge täckning för tillräckligt många lärartjänster. För att de minsta grundskolorna i Östhammars kommun ska kunna lägga en fungerande budget har barn- och utbildningsnämnden beslutat om en extra budgettilldelning till dem, totalt 1 023 000 kr 2019 kr varav Ekeby skola tilldelas 550 000 kr extra (19 300 kr i extra elevpeng per elev och år). Den extra budgeten kommer av att övriga skolor får en lägre tilldelning, dvs eleverna på övriga grundskolor i kommunen har fått en lägre elevpeng på grund av driften av de minsta grundskolorna. Detta kan vara problematiskt i perspektivet att alla medborgare ska ha behandlas lika¹ och diskuteras därför regelbundet av nämnden.

Skulle Ekeby skola utökas med åk 4 och 5, ytterligare ca 16 elever, skulle budgeten öka med ca 700 000 kr (en elev i åk 4-5 tilldelas i genomsnitt 44 000 kr år 2019), detta skulle räcka till en tjänst men inte två. Skolan skulle fortfarande behöva extra budget för att kunna lägga en fungerande organisation, troligtvis även i större omfattning än idag. Detta beroende på hur klasserna kan slås samman och organiseras och eftersom undervisning i andra ämnen än kärnämnen ökar i mellanstadiet och skolan måste ha legitimerade lärare även i dessa ämnen.

---

¹ Kommunallagen 2 kap § 3, "Likställighetsprincipen. Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat."

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund, Elisabeth Lindkvist

Kompetensförsörjning

En liten skola har en mycket sårbar och personberoende organisation. Lärarnas möjlighet till hela tjänster, kollegialt utbyte och lärande, karriärmöjligheter och möjligheter till särskilda uppdrag minskar vilket kan göra tjänsterna på en liten skola mindre attraktiva.

När elever börjar i mellanstadiet (åk 4-6) ökar undervisningstimmarna inom ämnena idrott, musik, slöjd och bild förutom kärnämnen. Det innebär större krav på att skolan har legitimerad personal även inom dessa ämnen. På en liten skola kan det vara svårt att hitta personal som har exakt rätt ämnesbehörighet för att de tillsammans ska kunna undervisa i alla ämnen.

Övriga kostnader

Förutom kostnaden för undervisning och läromedel så kostar också en skola pengar i form av skolledning (rektor) och elevhälsa (skolsköterska, specialpedagog, kurator och studie- och yrkesvägledare), hyra, måltider och skolskjuts med mera. Barn- och utbildningsnämnden tillämpar metoden att dessa kostnader betalas från en central budgetpost, oavsett hur många elever en skola har.

Skolledning och elevhälsa

Ekeby skola delar elevhälsa och skolledning med Olandsskolan vilket innebär restid mellan de båda skolorna för dessa medarbetare. Vid en ev utökning av årskurser på Ekeby skola så kan man anta att resorna blir fler då fler elever och personal behöver stöd och ledning. Fler resor innebär att mindre tid kan läggas på faktiskt arbete med eleverna på Ekeby skola och Olandsskolan.

Lokalkostnader

Hyran, inklusive städ och underhåll, för Ekeby skola är för närvarande ca 1,1 mkr per år (Ekeby skola och förskola kostar 1,5 mkr varav barn- och utbildningsförvaltningen tillämpar schablonen att skola och fritids kostar 1,1 mkr), dvs ca 37 000 kr per elev och år.

Hyreskostnaden kan jämföras med genomsnittet i kommunen som ligger på ca 22 200 kr per elev och år.

Ekeby skola har ett stort renoveringsbehov, tekniska förvaltningen kommer att genomföra en statusbesiktning av skolan våren 2019. Något av det som måste åtgärdas är fuktskador i källaren, styrsystem, värme och ventilation, ytskikt och belysning. En skadedjursutredning behöver göras. Vidare är skolan inte tillgänglighetsanpassad och dricksvattenkapaciteten behöver utredas. En första bedömning från tekniska förvaltningen är att renoveringskostnaden kan komma att uppgå till 15 mkr under en 10-årsperiod. När renoveringar, om kommunen beslutar om detta, är genomförda kommer hyran att öka vilket ger en ökad kostnad per elev om inte elevantalet ökar.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund, Elisabeth Lindkvist

Måltidskostnad

Ekeby skola och förskola har ett tillagningskök, dvs maten lagas på plats till ca 30 förskolebarn, 30 skolbarn och personal. Måltidsorganisationen inom tekniska förvaltningen har fått ett uppdrag att redovisa vad varje kök kostar i fast kostnad och rörlig kostnad, per idag har inte barn- och utbildningsförvaltningen dessa uppgifter. Måltidskostnaden betalas idag med en summa för alla måltider under ett år (26,5 mkr under 2019 för samtliga förskolor, grundskolor och gymnasieskola). Ett tillagningskök kräver i stort sett samma köksutrustning och till viss del bemanning oavsett hur många portioner som tillagas varför man kan anta att kostnaden per portion inkl fast kostnad i form av köksutrustning är dyrare vid en liten skolenhet än en större. Skulle årskurserna utökas på Ekeby skola så skulle måltidskostnaden sannolikt inte öka markant då köket har kapacitet att laga mer mat utan att behöva mer utrustning och personal.

Skolskjuts

Alla elever i Sverige har rätt att fritt välja den grundskola de önskar, kommunal skola eller friskola². Blir eleven mottagen ska hemkommunen, den kommun där eleven är folkbokförd stå för kostnaden för utbildningen, elevpengen³. Det fria skolvalet betyder dock inte att alla elever har rätt till fri skolskjuts till den skola de önskar utan eleven har rätt till fri skolskjuts till den skola där kommunen placerar honom eller henne, vanligtvis den närmaste skolan. Om det inte innebär en ekonomisk eller organisatorisk svårighet ska kommunen bevilja fri skolskjuts även till andra skolor än den där kommunen annars skulle ha placerat eleven.⁴ Lagstiftningen innebär att kommunen planerar sin skolskjutsorganisation så kostnadseffektivt som möjligt med buss eller taxi till den för eleven närmaste skolan. Kommunen har ingen skyldighet att planera så att alla elever kan ta sig till alla skolor i kommunen eller utanför kommunen. Detta skulle bli mycket kostsamt. Man kan inte enbart låta vissa elever, t ex de i Ekeby skolas och Olandsskolans upptagningsområden, välja skola och ge fri skolskjuts till båda skolorna, då detta är problematiskt i perspektivet att alla medborgare ska behandlas lika. Ekeby skola och Olandsskolan ligger geografiskt för långt ifrån varandra för att kunna anses vara samma skolenhet⁵ och en elev kan inte placeras vid två skolenheter. Skolorna måste därför ha varsitt upptagningsområde. Att förändra ett upptagningsområde för en skola är möjligt men kräver ett stort förarbete, inte minst en undersökning kring vad alla vårdnadshavare har för inställning till en eventuell förändring.

---

² Skollagen 10 kap §§ 25-36. *Olika regler finns för vilka rättigheter en elev har att bli mottagen i kommunal skola, annan kommuns kommunala skola och friskolor*

³ Skollagen 10 kap §§ 34, 37-39

⁴ Skollagen 10 kap §§32-33, 40

⁵ Skollagen 1 kap § 3

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund, Elisabeth Lindkvist

Med nuvarande skolskjutsavtal så är det ingen ekonomisk svårighet för kommunen att låta en elev som är beviljad busskort använda detta busskort för att ta sig till annan skola än den som kommunen annars skulle ha placerat honom eller henne vid. För Ekeby skola betyder detta att om en elev i Olandsskolans upptagningsområde, eller annans skolas upptagningsområde, är beviljad busskort, då kan eleven istället välja att använda busskortet för att ta sig till Ekeby skola med befintlig busstrafik. Ingen annan särskild skolskjuts sätts dock in.

Enhet	Kontaktpersoner
<i>Förskolor och familjedaghem</i>	
Förskolorna i Öregrund och Gräsö (Skutan och Tärnan)	
Förskolorna i Östhammar (Logården, Marieberg och Tomtberga)	
Förskolorna i Alunda (Alma, Ekeby, Furustugan Myran)	
Förskolorna i Österbybruk (Eken och Granen)	
Förskolorna i Gimo (Diamanten och Rubinen)	
Familjedaghemmen (Alunda, Gimo, Hargshamn Österby-	
<i>Grundskolor</i>	
Edsskolan	
Frösåkersskolan	
Kristinelundsskolan	
Snesslinge skola	
Ekeby skola Olandsskolan	
Hammarsskolan Särskolan	
Vallonskolan	
Gräsö skola Öregrunds skola Österbyskolan	
<i>Gymnasium och Kulturskola</i>	
Bruksgymnasiet	
Forsmarks skola	
Kulturskolan	

Motion angående politiskt obunden äldreombudsman

En politiskt obunden äldreombudsman bör anställas i Östhammars kommun.

En kompetent äldreombudsman klarar att hantera frågor och ärenden som påverkar årsrika medborgares boende, sociala samvaro, ekonomi, kommunikation, kultur m.m. Årsrika i vår kommun ska via äldreombudsmannen få hjälp och råd om vilka myndigheter som ska kontaktas i specifika ärenden. Äldreombudsmannen ska se till att kommunen alltid tar hänsyn till årsrikas perspektiv i sitt arbete och verka för att öka kunskapen i kommunens nämnder och förvaltningar om de årsrikas situation och olika behov. Äldreombudsmannen ska även svara för information, rådgivning och omvärldsbevakning, för att på en kommunövergripande nivå, bevaka årsrikas intressen och rättigheter, i kommunens alla verksamhetsområden. Äldreombudsmannen ska även föreslå åtgärder för att förbättra situationen för årsrika inom kommunens verksamhetsområden.

Därför yrkar jag:

- att Östhammars kommun anställer en äldreombudsman
- att äldreombudsmannen inför kommunens bokslut avlägger rapport om sitt arbete
- att samtliga nämnder och förvaltningar involveras i de årsrikas behov

Åsa Lindstrand (-)

Barn- och utbildningsförvaltningen
Zara Järvström

Motion om politiskt obunden äldreombudsman: Yttrande

Motionens yrkande

Åsa Lindstrand (-) yrkar:

- att Östhammars kommun anställer en äldreombudsman
- att äldreombudsmannen inför kommunens bokslut avlägger rapport om sitt arbete
- att samtliga nämnder och förvaltningar involveras i de årsrikas behov

Bakgrund

Inom Barn- och utbildningsförvaltningen är det främst området utbildning inom vuxenutbildningen som berörs av förslaget att anställa en äldreombudsman. Årsrika¹ kan ha behov av vuxenutbildning, även om arbetsmarknadsperspektivet har försvunnit. Detta gäller inte minst äldre nyanlända som kan vara i behov av vuxenutbildning för att integreras i det svenska samhället. Antalet äldre elever inom vuxenutbildning är i dag förhållandevis litet (10 stycken är över 55 år och inga elever är över 65 år). Vi anser att de årsrikas behov inom vuxenutbildningen kan tillgodoses inom befintlig organisation.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningskontoret tycker att förslaget är bra men anser att det i rådande budgetläge inte finns utrymme för en anställning som Äldreombudsman utifrån den beskrivningen som görs i motionen.

---

¹ Begreppet handlar om att se äldre människor som rika på år och därmed erfarenhet, kompetens och kraft.

Motion om politiskt obunden barnombudsman

Kommunens ansvar gäller inte enbart traditionella barn- och ungdomsverksamheter som skola, barnomsorg, fritid och socialtjänst. Kommunens styrelse och fullmäktige som ska se till att alla styrelser, nämnder och förvaltningar lever upp till det som står i barnkonventionen. Det borde vara en självklar tanke i Östhammars kommun att involvera barn och ungdomar i allt som rör dem, även i förslag på detaljplaner. Allt som rör vuxna rör även barn och unga, vilka är en remissgrupp som glöms bort.

Det finns flera grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn, se några av artiklarna i Barnkonventionen nedan:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Artikel 12: Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Artikel 31: Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

Ett konkret exempel på att Östhammars kommun inte klarar att leva upp till Barnkonventionen är från år 2015, då ingen från BUN, kommunfullmäktige eller från någon förvaltning kommunicerade med barnen på Öregrunds skola, när BUN ville gå vidare med förslaget att lägga ner halva Öregrunds skola och transportera årskurserna 4-6 till Östhammar. Barn på Öregrunds skola skrev då ett protestplakat med frågan: "Vems dumma idé var det här?" Här misslyckades Östhammars kommun med att leva upp till Artikel 12, då barnen inte fick höras i frågan om deras skolgång, som är en stor del av barns liv och skulle förändra/försämra barns skoldagar väsentligt. Kommunen misslyckades även att leva upp till Artikel 3, och gick förbi barnen, som visste sitt eget bästa

Vi är snart inne i en ny mandatperiod, 2018-2022, för politiken i Östhammars kommun. Man kan fråga sig vad den politiska majoriteten har för överraskningar att leverera om landsbygdsskolorna Ekeby, Gräsö och Snesslinge. Måste barnen på även dessa skolor skiva protestplakat och där ställa frågor om vem som kommer med dumma idéer?

Liv och Hälsa Ung är en undersökning som genomförs i årskurs 7, 9 och i gymnasiet årskurs 2 vartannat år. I enkäten på nätet svarar elever på frågor om sin hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. Senaste undersökningen genomfördes i Uppsala läns alla kommuner under mars månad år 2017 (den första genomfördes år 2005).

År 2017 deltog följande skolor i Östhammars kommun: Bruksgymnasiet, Frösåkersskolan, Olandsskolan och Österbyskolan: 58 flickor och 63 pojkar i årskurs 7. 46 flickor och 52 pojkar i årskurs 9. 15 flickor och 29 pojkar i år 2 på gymnasiet.

Nedan redovisas de svar som samlat flest kryss i enkäten för specifikt Östhammars kommun.

”Hur stor möjlighet tycker du att du själv har att föra fram dina åsikter till de som bestämmer i kommunen?”

Andel svar i förhållande till samtliga svar i hela länet.

Pojkar i årskurs 7: Ganska små möjligheter: 27,4 %

Flickor i årskurs 7: Vet inte: 34,5 %

Pojkar i årskurs 9: Vet inte: 32,7 %

Flickor i årskurs 9: Ganska små möjligheter: 41,3 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet: Vet inte: 34,5 %

Flickor i år 2 på gymnasiet: Vet inte: 53,3 %

”Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?”

Pojkar i årskurs 7 som svarat Ja: 25,8 %

Flickor i årskurs 7 som svarat Ja: 30,9 %

Pojkar i årskurs 9 som svarat Ja: 28,8 %

Flickor i årskurs 9 som svarat Ja: 20,0 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet som svarat Ja: 28,6 %

Flickor i år 2 på gymnasiet som svarat Ja: 33,3 %

”Om du svarade nej: Vilken är anledningen till att du inte vill vara med att påverka?”

Jag kan för lite om hur jag ska göra.

Pojkar i årskurs 7: 26,8 %

Flickor i årskurs 7: 29,7 %

Pojkar i årskurs 9: 16,2 %

Flickor i årskurs 9: 22,2 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet: 22,2 %

Flickor i år 2 på gymnasiet: För få som svarat på frågan.

Jag är inte tillräckligt intresserad.

Andel svar i förhållande till samtliga svar i hela länet.

Pojkar i årskurs 7: 53,7 %

Flickor i årskurs 7: 62,2 %

Pojkar i årskurs 9: 64,9 %

Flickor i årskurs 9: 55,6 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet: 44,4 %

Flickor i år 2 på gymnasiet: För få som svarat på frågan.

Jag har inte tid.

Andel svar i förhållande till samtliga svar i hela länet.

Pojkar i årskurs 7: 14,6 %

Flickor i årskurs 7: 8,1 %

Pojkar i årskurs 9: 18,9 %

Flickor i årskurs 9: 11,1 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet: 27,8 %

Flickor i år 2 på gymnasiet: För få som svarat på frågan.

Jag tror inte att det spelar någon roll, de som bestämmer lyssnar nog inte i alla fall.

Andel svar i förhållande till samtliga svar i hela länet.

Pojkar i årskurs 7: 17,1 %

Flickor i årskurs 7: 24,3 %

Pojkar i årskurs 9: 18,9 %

Flickor i årskurs 9: 25,0 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet: 22,2 %

Flickor i år 2 på gymnasiet: För få som svarat på frågan.

Jag är på väg att flytta från kommunen.

Andel svar i förhållande till samtliga svar i hela länet.

Pojkar i årskurs 7: 0,0 %

Flickor i årskurs 7: 0,0 %

Pojkar i årskurs 9: 2,7 %

Flickor i årskurs 9: 8,3 %

Pojkar i år 2 på gymnasiet: 5,6 %

Flickor i år 2 på gymnasiet: För få som svarat på frågan.

Att aktivt välja att inte kommunicera med barn och ungdomar om ärenden som är viktiga för dem, är att bädda för ett tidigt politikerförakt och ointresse för att engagera sig i det samhälle de ska ta över och utveckla. Det är helt fel väg att gå att inte kommunicera med och anlita de åldersgrupper som ska ta över och styra Östhammars kommun när vi själva hoppat av politiken av olika skäl eller inte längre har ork och energi att vara med och påverka politiska beslut.

Därför yrkar jag:

- **att** Östhammars kommun anställer en politiskt obunden barnombudsman, som bevakar barn och ungas intressen. Barnombudsmannen ska utforma en övergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och för hur arbetet ska utvärderas
- **att** det i kommunens bokslut redovisas på vilka sätt barn och ungas intressen tagits om hand
- **att** den kommunala barnombudsmannen ges mandat att utreda individuella klagomål samt gruppklagomål från barn och unga
- **att** barn och unga kontaktas i rollen som remissgrupp samtidigt som vuxna ges möjlighet att ge respons på t.ex. detaljplaner

Åsa Lindstrand (-)

Barn- och utbildningsförvaltningen
Zara Järvström

Motion om politiskt obunden barnombudsman: Yttrande

Motionens yrkande

Åsa Lindstrand (-) yrkar:

- att Östhammars kommun anställer en politiskt obunden barnombudsman, som bevakar barn och ungas intressen. Barnombudsmannen ska utforma en övergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och för hur arbetet ska utvärderas
- att det i kommunens bokslut redovisas på vilka sätt barn och ungas intressen tagits om hand
- att den kommunala barnombudsmannen ges mandat att utreda individuella klagomål samt gruppklagomål från barn och unga
- att barn och unga kontaktas i rollen som remissgrupp samtidigt som vuxna ges möjlighet att ge respons på t.ex. detaljplaner

Bakgrund

Inom Barn- och utbildningsförvaltningen pågår ett konstant arbete för att stärka barns rättigheter och för att hjälpa och stötta barn på bästa sätt. Barn och ungas rättigheter är väl reglerade i skollag, diskrimineringslag, läroplan och förordningar. I Östhammars kommun finns sedan 2014 en barnkonsekvensanalys och checklista som ska användas inför politiska beslutsärenden, även de som inte berör barn. En styrgrupp med representanter från samtliga förvaltningar finns för att driva arbetet, kring ungas välbefinnande och samordna de insatser som görs inom de olika förvaltningarna. Strategienheten leder och koordinerar arbetet.

Den 1 januari 2020 blir FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag. Östhammars kommun kommer då att ställas inför nya utmaningar som kräver särskilda kunskaper och barnkonventionens innehåll och tillämpning. För barn, menar regeringen, att en inkorporering från konventionstext till svensk lag kommer att förtydliga att barnets rättigheter ska tillämpas och säkerställas på alla nivåer. Regeringen menar även, enligt Sveriges kommuner och landsting (SKL), att en inkorporering kommer att bidra till att förverkliga både det jämställdhetspolitiska målet och det integrationspolitiska målet. Jämställdhetspolitiken innefattar även flickor och pojkar och barnrättsperspektivet är en viktig aspekt i genomförandet. Inkorporeringen beräknas bidra till att förtydliga att skyddet av barnets rättigheter ska säkerställas på alla nivåer. Det vill säga att barn kommer att få sina rättigheter tillgodosedda i högre utsträckning än idag. SKL har tagit fram förslag på hur vi som arbetar med barnets rättigheter i kommuner, landsting och regioner kan förbereda oss dels utifrån SKL:s erfarenheter från lokalt och regionalt barnrättsarbete i form av ett antal framgångsfaktorer dels genom nycklar för uppföljning av barnrättsarbetet.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Zara Järvström

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tycker att förslaget är bra men anser att det i rådande budgetläge inte finns utrymme för en anställning som Barnombudsman utifrån den beskrivningen som görs i motionen. Barn- och utbildningsnämnden anser att Östhammars kommun kan tillgodose behovet av en barnombudsman på andra sätt.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att styrgruppen ”Ungas välbefinnande” ges ett tydligt uppdrag utifrån motionen och införandet av FN:s konvention om barnets rättigheter i svensk lag från 2020-01-01. I uppdraget ska ingå att ta fram förslag till en kommunövergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och implementeras i kommunens alla förvaltningar samt hur arbetet ska utvärderas. Rutinen för barnkonsekvensanalyser behöver ses över och tydliggöras så att det tydligt framgår att barn/ungdomar ska tillfrågas i en barnkonsekvensanalys. Styrgruppen ”Ungas välbefinnande” föreslås kontaktas i rollen som remissgrupp. Barn- och utbildningsnämnden föreslår också att det i kommunens bokslut ska redovisas på vilka sätt barn- och ungas intressen har tagits till vara.